

Opinia

o ustawie o uchyleniu ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (druk nr 714)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest uchylenie ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw.

Uchylana ustawa upoważniała Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych do uzgadniania i ustalania wskaźników przyrostu wynagrodzeń zaliczanych w ciężar kosztów u przedsiębiorców zatrudniających powyżej 50 osób oraz określała zasady negocjacji w sprawie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz ustalania wskaźników przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Przez przedsiębiorcę ustawa rozumiała podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność gospodarczą, w tym również jednostki organizacyjne działające na podstawie prawa bankowego, prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych oraz na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, a także samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, zatrudniające powyżej 50 osób.

W myśl uzasadnienia do projektu opiniowanej ustawy stanowi ona "realizację działań zawartych w Pakiecie Działań Antykryzysowych, jak też spełnienie postulatów wielokrotnie zgłaszanych przez partnerów społecznych". Związki zawodowe wskazywały, "że negocjacje płacowe nie powinny być determinowane centralnie ustalonymi wskaźnikami, a poszukiwanie kompromisu w negocjacjach w sprawie wzrostu wynagrodzeń na szczeblu przedsiębiorstwa powinno być oparte jedynie na możliwościach i sytuacji finansowej każdego z przedsiębiorców".

Skutkiem uchylenia ustawy będzie zapewnienie przedsiębiorcom swobody w zakresie kształtowania płac (ustawodawca nie będzie ingerował w terminy dokonywania

podwyżek oraz ich wysokość). Wysokość przyrostu wynagrodzeń będzie ustalana przez pracodawcę i zakładowe organizacje związkowe (podmioty uprawnione do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy).

Ponadto ustawodawca nowelizuje: ustawę z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, ustawę z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz ustawę z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy. Zmiany w tych ustawach są konsekwencją uchylenia ustawy, o której mowa wyżej.

W art. 6 opiniowanej ustawy przyjęto, iż w odniesieniu do przedsiębiorstwa państwowego, które w 2009 r. przekroczyło wskaźniki przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ustalone przez Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych albo Radę Ministrów, co spowodowało pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa będą stosowane do końca 2010 r. przepisy art. 37a (zasady odwołania dyrektora) i art. 45c (zasady rozwiązania ze skutkiem natychmiastowym umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem) ustawy o przedsiębiorstwach państwowych w dotychczasowym brzmieniu.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 54. posiedzeniu w dniu 19 listopada 2009 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym. Na podstawie art. 123 ust. 1 Konstytucji Rada Ministrów uznała wniesiony przez siebie projekt za pilny. Sejm uchwalił ustawę w kształcie zaproponowanym w projekcie.

Ustawy w trybie pilnym Senat rozpatruje w terminie 14 dni od dnia przekazania.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zasadniczych zastrzeżeń legislacyjnych. Niemniej nasuwa się pytanie, dlaczego ustawodawca posłużył się w art. 1 formułą "uchyla się ustawę", zamiast formułą "traci moc ustawa". Wprawdzie z punktu widzenia skutku jaki osiągają są to formuły równoznaczne, ale Zasady techniki prawodawczej w § 40 ust. 1 różnicują okoliczności, w których się je stosuje. Zwrot "traci moc ustawa" stosowany powinien być w przepisie uchylającym całą ustawę, zaś zwrot "uchyla się ...", jeżeli ustawodawca eliminuje z ustawy

poszczególne jej jednostki redakcyjne¹. Analiza systemu prawnego prowadzi do wniosku, iż jedynie w kilku ustawach odstąpiono od tych reguł (w sumie 6 przypadków). Ostatnio miało to miejsce w ustawie z dnia 30 listopada 1990 r. o uchyleniu ustawy o planowaniu społeczno-gospodarczym oraz o zmianie niektórych ustaw, a więc jeszcze w czasie gdy obowiązywały Zasady techniki prawodawczej z 1961 r.

Należy stwierdzić, iż zgodnie z obowiązującymi Zasadami techniki prawodawczej art. 1 powinien brzmieć następująco:

"Art. 1. Traci moc ustawa z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.)."

Pewne zastrzeżenia można mieć również do tytułu opiniowanej ustawy. Zgodnie z § 96 Zasad techniki prawodawczej w tytule powinny być wymienione tytuły wszystkich nowelizowanych ustaw albo, jeśli zwięzłość tytułu stoi temu na przeszkodzie, ustawodawca powinien posłużyć się zwrotem "oraz niektórych innych ustaw". Zastosowana w tytule technika jest jednak rezultatem błędnego tytułu ustawy uchylanej i – jak się wydaje – trudno byłoby zaproponować w tym zakresie rozsądną zmianę.

Jakub Zabielski
główny legislator

---

¹ Zob. Komentarz do Zasad techniki prawodawczej, S. Wronkowska, M. Zieliński, Warszawa 2004, s. 104 i 105.